

Imię i nazwisko autora pracy	Mateusz Stolarczyk
Rok urodzenia autora pracy	1988
Imię i nazwisko promotora pracy	Prof. dr hab. Marek Drewnik
Wydział	Geografii i Geologii
Instytut / Katedra	Geografii i Gospodarki Przestrzennej
Dziedzina wg klasyfikacji KBN	Geografia
Nadawany tytuł	Doktor

Tytuł pracy w języku polskim*	Uwalnianie biogenów oraz węgla organicznego z gleb torfowych na przykładzie różnie przekształconych torfowisk wysokich w Bieszczadach Zachodnich
Słowa kluczowe (max 5)	Gleby torfowe, azotany, fosforany, rozpuszczalny węgiel organiczny, odwodnienie
Streszczenie pracy (max 1400 znaków)	Torfowiska są ekosystemami kluczowymi do utrzymania równowagi środowiskowej magazynując między innymi węgiel organiczny oraz związki biogenne. Niniejsze badania skupiają się na torfowiskach wysokich, których antropogeniczne przemiany mogą prowadzić do zwiększonego uwalniania rozpuszczalnego węgla organicznego (RWO), azotanów i fosforanów do wód powierzchniowych, co jednocześnie przyczynia się to do intensyfikacji efektu cieplarnianego i eutrofizacji wód. Badania terenowe przeprowadzono na trzech torfowiskach w dolinie górnego Sanu (Bieszczady Zachodnie), które obejmowały swoim zakresem między innymi pobieranie próbek gleby z poziomów powierzchniowych w ciągu roku celem analizy zmian we właściwościach materii organicznej. Analizowano również roztwory glebowe oraz wody powierzchniowe. Przeprowadzono podstawowe i szczegółowe analizy w celu oceny właściwości gleby, jej chemizmu oraz koncentracji RWO, azotanów i fosforanów w glebie oraz wodzie. Wyniki badań i ich analiza wskazują na kluczową rolę poszerzenia strefy natlenienia w glebie torfowej na przemiany azotu i fosforu. Zauważalne jest to przede wszystkim w nasileniu nitryfikacji w glebach odwodnionych, co skutkuje wzrostem koncentracji azotanów zarówno w glebie, jak i wodach. W badanych glebach koncentracja rozpuszczalnych w wodzie związków węgla organicznego zarówno w fazie stałej gleby, jak i w wodach gruntowych jest najwyższa w częściach naturalnych analizowanych torfowisk. Aspekt sezonowości odznacza się przede wszystkim wpływem miesięcy z wyższą temperaturą na zwiększenie koncentracji RWO.

Tytuł pracy w jęz. angielskim	The release of nutrients and organic carbon from peat soils on the example of variously transformed ombrogenic peatlands in the Western Bieszczady Mountains
Słowa kluczowe (max 5)	Peat soils, nitrates, phosphates, dissolved organic carbon, drainage.
Streszczenie pracy (max 1400 znaków)	Peatlands are essential for maintaining environmental balance by storing, among other things, organic carbon and biogenic compounds. This research focuses on ombrogenic peatlands, where anthropogenic changes can lead to increased release of dissolved organic carbon (DOC), nitrates, and phosphates into surface waters contributing to the

	Field studies were conducted on three peatlands in the upper San river valley (Western Bieszczady Mountains), which included soil sampling from surface horizons throughout the year to analyze changes in organic matter properties. Soil solutions and surface waters were also analyzed. Basic and detailed analyses were performed to assess soil properties, chemistry, and concentrations of DOC, nitrates, and phosphates in the soil and water. The research results and their analysis indicate the crucial role of expanding the oxygenation zone in peat soil in nitrogen and phosphorus transformations. This is particularly evident in the intensification of nitrification in drained soils, resulting in increased nitrate concentrations in both soil and water. In the studied soils, the concentration of water-soluble organic carbon compounds, both in the solid phase of the soil and in groundwater, is highest in the natural parts of the analyzed peatlands. Seasonality primarily manifests as the influence of months with higher temperatures on increasing DOC concentrations.
--	---

* Jeżeli praca jest napisana w języku polskim
wystarczy wypełnić tabelę dot. pracy w języku polskim